

ЧАСОПИСЬ
для
руских родин.
Виходить щодня
кроме днів по
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Переплата 10 зл.

Від Вислоки аж по Дон — Русин всюди автохтон!

Знаємо на Буковині Русинів, родом з Галичини, котрі ту живуть уже десять і двайцять літ, ту мають свої посади і родини і ту певно спічнуть на віки в могилах, а проте они до нинішнього дня не заакліматизувалися, не запустили коріні в буковинську землю, они живуть і думают по галицьким, а Буковина їх не обходить, хиба о стілько, о скілько дає їм хліб. Зйті ся з такими людьми і поговорити, то чудувати ся треба, який у них вузенький патріотизм. Що наші буковинські діятели діють, чим журяться і чим радуються, все те їх не обходить; они думками живуть в Галичині займаються Романчуком і опозицією, нарікають на Барвінського і Вахнянина — і що найчудніше міряють наші відносини галицькими, через що їх осуд звичайно не справедливий. З таких людей ані ми, ані галицькі Русини не маємо користі. Ту, де могли би щось робити для народу, нічого не роблять, бо не хочуть: а для Галичини з них користі нема, бо їх там, нема. Через те в результаті ніхто з них не має користі; они живуть для себе, певні того, що до них ніхто не може мати ніяких претенсій. Перед Галичанами можуть нарікати на свою гірку долю, що їх запроторила на Буковину, а перед Буковинцями можуть свою бездільність оправдувати тим, що серцем і душою живуть в Галичині. На кождий вишадок ті мотиви хоч патріотичні а дуже вигідні...

В галицькій-Русі, в тій — як на наші українсько-руські бідні відносини — найліпше загосподарованій руські землі найдемо таких узокглядних руських патріотів тисячами. У них Русь то трикутник землі поміж містами Перемишль, Тернопіль і Коломия; на заході Сян, на вході Збруч, а на півдні Прут. Дальше Русинів не

хотять знати. І справді, знають їх так мало, що як часом заговорят про буковинську Русь, як змірюють її своїм галицьким метром, то очевидно вийде карикатура. Роки 1895. і 1896., коли Буковина стала частіше виходити, Галичани мали нераз нагоду пописати ся таким знанем наших відносин... Або їм в Дуль змалювали нас „по галицьким“ такий Буковинець, що ту жив а Буковинцем не є, або ї саме Дуль одягнуло нас в за довгу партійну гардеробу галицьку, через що ми ніколи не могли виглядати в очах Галичан по людски.

Ще як би галицько-руські часописи так очевидно не старалися і писавши ся на світі все з одностайною міцною на лиці, від кількох літ грізно-надутою; як би редактори їх позволяли часом у своїх часописях сказати слово і такому Русинові, що не може відіти ся в їх партійну шульгідку, то загал Русинів помалу виробив би собі справедливий і широкий погляд на справи цілої Русі, і се, що за Збручем, і то, що за Прутом, і третій за Карпатами. Тимчасом такого старання в Галичині ми не бачимо; на всіх посправляли там партійні, вузкі уніформи, по-прибивали їм партійні печатки на чолі; замкнули галицьку Русь своїм власним бордоном (одні радикали того не чинять) — і долею других руських земель майже не журяться.

На тім ми богато втратили і тратимо.

Возьмім: так близько Галичини є угорська Русь, пів мільона Русинів, два рази тілько, що на Буковині. Як би галицькі Русини що у себе дома тратили і тратять тілько сили і добра через Поляків, були вже давніше зглянули ся на угорську Русь, були заняли ся нею (а Поляки були би їм не бороздили, бо їх там нема); Майдані-ж по нинішній день не знає, кого мають у своєму краю, чи Русинів чи Москальів, і що з ними зробити), — як би, кажемо, були посвячені частину своєї праці для угорської Русі, то нині мали би ми в Угорщині одну свою провінцію, котра надолужувала би нам страти в Галичині. Тимчасом в Галичині інтереси

сувалися досі угорськими Русинами подібно, як далекими Канадськими Русинами, котрим через море руку тяжче подати, як через тунелі, пробиті в Карпатських горах. Аж остатніми часами одиниці зноміж галицьких Русинів онамяталися, зміркували, що угорські Русини нам би придали ся, і як можуть, помогають їм. Та чи се не за пізно?

З другої сторони — як виходить хоч би зі знаних доносій в Буковині — і на угорській Русі маємо таких провінціональних патріотів, котрих ані суди Боже витягнути на зелений Бескід, щоби їм на півночі показати широку галицьку землю руску; они Галичини не хотять знати і они з Галичини не думають нічого приймати: самі собі становлять світ, а що той світ вузенький, непривітний, дикий, як їх гори в зимі, їм байдуже.

А що вже на Україні — там таких патріотів найдемо тисячами! Сумують, що їм кайданами ноги повязали і велике суть у своєму смутку; та щоб горді невільники здавали ся ще й своєрідними фільозофами, що о житі не стоять, самі собі ще й руки купують, аби нікому не могли їх подати, навіть своїм вільним братам. Кромі незначних громадок Українців на тій великій і широкій Україні, тій землі, на котру австрійські-Русини покладають такі великі надії, нема ніякого хіена нашому народові; вже там шаблі поржавіли, мушкети без курків, і вже серце козацьке лякає ся всіх — а найбільш самого себе. Не відчувають бувші козаки потреби покарати свій козацький хист хоч в який небудь спосіб; згадують зі слезами минувшину і замикають ся на три замки. Вільно їм було в свій час брати Зорю з Галичини, брали їх ледви щось 500; вільно їм було тепер складати гроши на памятних Котляревському в Полтаві, не зложили за кілька літ і 10.000 рублів. (А Поляки російські кілько вже зібрали за такий короткий час на памятник Міцкевичу в Москві!) І так мабуть у всім.

58) **ЗАЛІСЕ.**
Повість
ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Ковалські уважали его женихом, не відповідним для своєї доньки, видали її за Порубського, а его обидили відмовою. Він то перетерпів, другої панни не глядав, аж Маня заступила ему дорогу. Не старався він єї собі зискати, не давав дуже о єї ласку, поважав єї, бо є за що, але думки не мав єї любити, єї брати. Сама вела розмови так, що годі було не зміркувати з того єї прихильності до Славка; він то мусів оцінити, мусів єї за се поважати, мусів єї любити як сестру, бо за прихильність годі відплачувати ся байдужностю. Але ся друга любов чи була така як та перша до Стефки? —

Стінний годинник вибив помалу дванадцять годину. Славко перевернув ся на другий бік, отворив очі, глянув по темній комнаті, не побачив нічого, і знов замкнув очі. Ах! коби вже раз заснути! А то снує ся по голові Бог знає що! І коли-б хоч

з того був який хосен!... Але заснути проте не міг.

Чи любив він Маню так як Стефку?... Ет, пусте! Любив чи не любив, але жадної не взяв. А чому не взяв? Раз Ковальські не схотіли, другий раз Зaborовські не хочуть. А коли они не хочуть, то нехай їх Бог милує; Славко на-стілько цінить себе, що о таку ласку не стоять. Покаже їм всім, що ему на женитбі зовсім не залежить, не дасть себе обиджати і понижати.

От подурив ся ще раз в дівчині — вже поспільній раз в житю — і досить того! Є ще на світі інші ціли, для котрих не школа її жите посвятити. Є родина, є Заліс...

Коли-б так можна в Залісю остати ся! думав собі Славко. Вже село пізнав потроха, тепер би можна почати роботу. —

На ціле жите. —

В дворі Маня, его бувща любка, а на приходстві він, Ярослав Левіцький, сотрудник батька. —

Батько хорій — чотири сестри необезпечені — бабуся, мати — ах, Боже, яке то жите! —

На другий день Славко пішов до голяря, казав обголоти собі вуса і бороду, подивив ся в зеркало, засміяв ся сам із себе, бо так змінився відразу, і вернувся до сестри. Переодягнув ся в реверенду і вийшов в місто за орудками. Мав діло і до консисторії. Ішов певним ходом, рад у душі, що вже раз рішився, що чинити. Нині мав зголосити ся до висвячення і мав замешкани в „пресвітерці“ у с. Юра на який місяць або її більше, поки не випустять на волю.

В місці городі стрілив Зaborовського і поздоровив его. Дідич здивував ся, ставив, засміяв ся і поглядом здержал Славка.

— А най же вас — каже — качка копне! Та я вас ледви пізнав! Так змінилися! Ішо ж ви задумуєте чинити?

— Висвячувати ся.

— Безженним?

— Безженним.

— Гм... задумав ся Зaborовський. — То є мудра постанова і заразом глупа.

— Як все на світі — доповів Славко.

— І то правда — призвав Зaborовський. — А не будете пізніше жалувати свого поступку?

Вичисляють нам часом Українці, кілько они
кромі праці дали грошей на наші видавництва
в Галичині. Певна річ, ті гроші для нас велики
і не пішли на марне, але як на 20-мільйонову
Україну ся поміч просто милостиня для старця.
Три мільйони галицьких Русинів що-року на розвій
народний видають більше, ніж Українці зложать
за десять літ, а між нашими Русинами богати-
рів на пальцах одної руки почислиши. Що кош-
тували нас тілько самі остатні вибори до ради
держивної!...

Так ото і на Україні могли би наші Українці далеко більше зробити, якби хотіли, і па-
матали, що за кордоном їх земляки всіх сил до-
бувавуть з себе, аби дійти до сеї мети, яка
Українцям законами заборонена. А так що? гір-
ше кати свої діти матір розпинають.

Як широка Україна-Русь, так всходи нема в
нас почуття спільноти, нема зносин, нема широ-
кої спільноти помочи, нема съвідомости, що не
тілько съвіта, що в вікні. Коли Українцеви в
Золотоноші або в Кобеляках цензура не позво-
лить видати книжку, так він уже опускає руки і
всю Україну вважає за пропашу. Думками не
сеяне в той час, коли народ буде вольний, — за-
сыпіває лебедину пісню: „Ой не гаразд, Запо-
рожці, не гаразд вчинили“, — а там і замокне
на віки.

На другий рік ми будемо обходити 100-літ-
ній ювілей свого відродження. Кромі того маємо
ще кілька інших ювілеїв. Всі разом повинні
би через цілий 1898ий рік ворушити Русинів як
найбільше. Коли сей рік навчить усіх Українців-
Русинів, що від Вислоки аж по Дон Русин всю-
ди автохтон, що кожному з нас повинна бути
дорогою кожда земля руска, що всі ми спільно
повинні собі помогати, то більшої користі від
того року не можемо й жадати. Чи буде так?

Spectator.

Дністер.

Пягі загальні збори товариства взаємних обез-
печень „Дністер“ і перші загальні збори товариства
взаємного кредиту „Дністер“.

Дня 12. мая по полуночі відбули ся у Льво-
ві в сали Народного Дому п'яті загальні збори
товариства взаємних обезпечень „Дністер“. На
тих зборах явило ся 64 членів, управнених до
голосування. Збори відкрив президент Ради над-
зираючої п. Василь Нагірний короткою аширою
промовою, в котрій підніс хороший розвій „Дні-
стра“ і подякував рускій публіці, а передовсім

— Не знаю; годі знати. Здає ся, ча-
сом буду, а часом ні.

— Гм... А де думаете осісти?

— В Залісю. Хочу батька виручити.

— Се добре... Навіть дуже добре. Для
мене, для села, для вашої родини... се
гарно з вашої сторони... Лише...

— Лише що?

— Ну, байка! І се уладить ся... го-
ворив дідич як би сам до себе.

— Що таке? питав ся Славко ці-
каво.

Але дідич не сказав. Славко здогадував ся, що дідич мав певно на думці свою
дональку. Прийшла ему охота посперечати
ся з ним, чому его обидив тоді на дверці,
але розважив і дав спокій. Він же батько
Мані, не ворог її, не хоче бути ворогом
і ему, так нехай вся пригода помалу за-
буває ся. Заборовський розмовляв ще добру
хвилю зі Славком, і так очевидно при-
хильно, як би хотів дякувати ему, що дав
Мані спокій, і як би притім не дивував
ся ні ему ні своїй донці.

Розійшли ся. Славко дивував сам собі,
що був такий спокійний. Як нині рано об-
голив вуси і одягнув ся в реверенду, щоби

всім трьом ординаріятам епископским за підпи-
ране „Дністра“. Відтак директори др. Д. Савчак
і др Яр. Кулаковский відчитали і пояснили
справоздане з діяльності товариства і замкнене
рахунки за 4-ий рік адміністраційний 1896. З
сего справоздання наводимо слідуючі найважні-
ші дати:

1) В році 1896 було всіх обезпечень важ-
них 39.303 на суму 22,349.898 зл. обезпечені
вартості з премією 185.233 зл. 10 кр.

2) В порівнанні з роком 1896 було більше
о 7.414 поліс на 3,931.640 зл. обезпечені
вартості і узискано більшу премію о 31.788 зл.
90 кр.

3) Товариство позискало в році 1896 обез-
печена в нових 164 місцевостях, отже мало о-
безпечені в 2,574 громадах, котрі розділяють
ся на 58 повітів в Галичині і на 7 повітів Бу-
ковини.

4) „Дністер“ мав в р. 1896-ім 433 шкід, котрі приключилися при 213 пожарах, в 182
місцевостях і в 48 повітах. Сума всіх тих шкід
разом з коштами ліквідаційними виносила
124,971 зл.

5) Загалом в 4 літах існування товариства
виплачено вже 1.175 відшкодовань в сумі
308.687 зл. 59 кр., а агенти „Дністра“ заробили
титулом провізії в тих 4 літах хорошу суму,
бо вже 40.327 зл. 39 кр.

6) Фонд резервовий зрос до кінця р. 1896
до суми 55.269 зл. 61 кр., отже перевищив уже
суму капіталу основного, що виносить квоту
50.000 зл. Факт сей, в звязі з доконаним від-
писанем (амортизацією) інших коштів заснова-
ння і організації товариства, становить важний
крок в розвою товариства, бо по мисли закона
і статута буде можна вже від слідуючого року
обертати щорічні надвішки на сплату капіталу
основного 50.000 зл., а по его сплаті на зво-
роти для членів.

З сего справоздання збори були зовсім за-
доволені, бо з него показало ся наглядно, що
„Дністер“ розвиває ся правильно і постійно,
що справи товариства ведуть ся солідно та ро-
зумно і що „Дністер“ для того позискає уже собі
в широких кругах нації суспільноти повне до-
віре. Єго ціле діловодство, совітність і точність
в полагодженні всіх справ асекураційних воро-
жать, що „Дністер“ що-раз більше буде розви-
вати ся і повинен мати съвітлу будучість. —
Всі наради вели ся дуже поважно і з кожного
слова плила лише щира прихильність для това-
риства.

Безпосередно по тих зборах відбули ся
перші загальні збори товариства взаємного кре-
диту „Дністер“. З предложеного справоздання за
1. рік адміністраційний за час від 1. липня 1895

піти до съв. Юра, так від того часу не-
мов забув цілу пригоду з Манею, а на-
віть не бажав собі бачити ся з нею. Бо
і що-ж би мав з нею говорити? Всяка
любов по якімсь часі збирає ся в однім
питанні: „Поберемо ся, чи ні?“ Коли можна
побрести ся, то можна ще якийсь час по-
давному любити ся, бавити ся мріями і на-
діями; коли-ж годі, то що найменче не ро-
зумно мучити себе і єї.

Славкови здавало ся се таким ясним,
що її не думав над тим — в перших днях.
Переніс ся спокійно до пресвітерки в съв.
Юрі і ждав на висвячене. Було їх там
разом чотири питомці, що мали висвячу-
вати ся, всі кромі Славка жонаті.

По першім посвяченню на субдиякона
в неділю вечером Славкові товариші пили
пиво, а він лежав не роздягнений на ліжку
і думав.

— Отче Левіцкий, вставайте до ком-
панії! Що ви так думки думаете! — від-
звівали ся товариші.

Левіцкий не хотів пiti пива; слухав
розмови молодих субдияконів.

— Ех! коби ту наші жінки були!

до 31. грудня 1896 довідуємо ся, що до товари-
ства приступило в тім часі 489 членів з 525
уділами по 50 корон. Найбільше число членів,
бо 388 або близько 80%, становлять господарі-
хлібороби на декларовані уділи в висоті 29.998
корон 46 сотиків. Фонд резервовий з вписового
від членів виносить 978 корон, а цілий фонд
власний з вписового і уділів членів виносив з
днем 31. грудня 1896 р. 19.976 корон 46 соти-
ків. Вкладки вложені до обороту виносили в
першім році адміністрації 124.193 корон 63
сотики. Стока процентова від вкладок є 5%.
Товариство уділило в першім році адміністра-
ції на скрипта довжні і векселі 471 пожичок
на загальну суму 169.405 корон. З того сплачено
вже до кінця року 1896 суму 37.569 кор. 28 со-
тіків, а прочих 131.835 корон 74 сот. позістало
до дальніої сплати після умовлених рат. Процент
від пожичок виносить 6% і 1% провізії на
кошти адміністрації. Чистий зиск виносить 989
кор. 31 сот.

Справоздане се приняли загальні збори до
затверджуючої відомості. Товариство взаємного
кредиту „Дністер“, як то з повисшого спра-
воздання виходить, розвиває ся також дуже хорошо,
зробило вже нашим хліборобам велику прислугу,
а коли з часом ще більше розвине ся, зможе їм
принести ще більшу користь, бо визволить їх з
рук лихварів жидівських. Хто би хотів подрібній-
ше довідати ся о тих двох дуже важних руских
товариствах у Львові, нехай удасть ся до аген-
тів „Дністра“, котрі їм всяких потрібних пояс-
нень радо уділять.

НОВИНКИ.

Чернівці, дні 23-го мая 1897.

О. Іларіон Филипович, архимандрит
митрополит іменований від цісаря радником пра-
вославної консисторії і протопресвітером архи-
катедральної церкви в Чернівцях. Нове іменова-
нене витаемо з радостю, бо оно упало на чоловіка,
що на него заслужив вновні съвітлими
прикметами серця і ума.

З Садагури довідуємо ся, що виключна
заслуга того, що в тамошній народній школі за-
держано руску мову викладову, належить ся о.
Микитовичу. Хотія ми не завсіди могли при-
хильно відносити ся до того панотця, підносило
виступлене о. Микитовича в садагурській місце-
вій раді шкільний за правами рускої мови тим
радше, бо видко о. Микитович порозумів нас,
що наші закиди не доторкали ся его особи, тиль-

— А я що йно дві неділі тому оже-
нин ся!

— I розлучили вас! То прикро... На
цілий місяць. Я вже три місяці тому, як
справив веселе! Вже вишумів...

— Отче Левіцкий! Та бо шануйте
свій стан і держіть з нами! Правда, що
ви, саєлебс, можете колись бути нашим
епископом, але поки-що випийте з нами!

Занесли ему пиво аж до ліжка. Славко
встав.

— Журите ся, що жінки не нашли
собі? Не журіть ся, менше клопоту. Моя
мене вже раз висварила. Остро бере ся.

— А моя як зварила раз клюски, то
можна було ними скрині ліпити, як столярским
каруком.

— А моя — говорив третій, що же-
нин ся тому дві неділі, — вже мені пригадує,
як я раз на празнику дав її петрушку
продажати. Не забула мені.

Славко присів ся до товаришів, заку-
рив і став сам жартувати.

(Дальше буде.)

ко шкідливих для народу діл. За патріотичне діло не щадимо признання і противників.

Для школ і церкви. Дирекція державних земельниць у Львові виставляє на продаж 70 штук стаційних дзвінків, що вийшли вже з ужиття. Ті дзвінки мають по 10 до 20 кільограмів ваги, зелізні серця, а деякі і зелізні консолі. Оферти треба предкладати до дирекції у Львові.

Від о. Нестора Дмитрова, котрий — як відомо нашим читателям — вийшав у Великий піст сего річний з Монт-Кармел в Пенсильвії на душпастирюване до Канади, одержало „Діло“ ось таке письмо: „Edmonton 4. мая 1897. Пова жана Редакція! Прошу оголосити в Вашій часописі слідує:

Прошу всіх розумних селян, отців духовних і взагалі людей доброї волі, щоби всіми силами не допускали до виїзду в Канаду наших бідних селян, котрі не зможуть мати в Winnipeg 200—300 долярів. (Около 700 зл. а. в. Ред.) Я переконався на власні очі, як тяжко бідують наші люди, котрі запалили сюда без гроша і яку страшну кривду роблять они всім Русинам своєю жебраніною. Канадське правительство буде завертати до старого краю тих людей, котрі не викажуться в Winnipeg сумою 200—300 долярів. — Прошу всіх часописи повторити отсю мою пересторогу.

Нестор Дмитров.

Веселій інтендент. Барон Нонча інтендент двірських театрів в Будапешті надуживав свого становиска, що би залишати ся до акторок та балетничок. Недавно дав він димісію одній балетничці, що танцювала вже через двайцять літ в балеті. Димісіонана піднесла свою справу в дневниках, бо бар. Нонча прогнав її за те, що не хотіла взяти уїду в забаві, яку устроїли єго приятелі для балету, а хотіть жадна з панів і пань з балету не хотіла там іти, змушував їх барон до того через інспіцієнта. Барон заперечив тому публично, але тепер посипали ся на него зі всіх боків скарги зі сторони тих акторок, що мусіли терпіти єго тиранію а решта застрайкували і не хотіли виступати на сцені, доки інтендант не очистить ся з тих закілів. Справа оперла ся о парламент, де один з послів поставив інтерпеляцію в тім ділі до президента міністрів. З нагоди побуту цісаря в Будапешті був Нонча на авдіенції у цісаря, щоби запропонувати монарху на представлене. В передпокою стрітив єго граф Голуховський словами: „Як вам поводить ся, веселій інтенденте?“ Може колись ему було весело, але тепер певно що ні, бо він скомпромітований перед цілим съвітом і буде мусіт уступити зі свого почетного становиска.

Діючі, ті білі мурини в державній службі, дочекають ся незадовго поліпшення своєї долі. Виготовлено уже проект, після котрого управильність ся дениу платню діючісті у Відні на 1 зл., дейнде на 80 кр. Час вимовленя продовжено з 14 днів на один місяць. В слабості дістане діючісті через три місяці свою платню, але аж по шістьох місяцях можна єго віддалити задля тієї причини. По десятюх літах служби набуває право до пенсії 120 зл. річно і она росте до 40 літ служби на 350 зл. На посаді урядників в канцелярійнім фаху мають діючісті першеньство перед всіми іншими компетентами, з винятком цертифікованих підофіцірів. Ся устава має після проекту увійти в жите з початком 1898 року.

Польско-руський словар. Просять нас о поміщенні слідуючої оповістки. Для успішного розвою нашої мови так на полі школництва як і в суспільному житю взяв ся підписаний до трудного діла с. е до виготовлення першого польско-руського словаря та сподівається, що єго праця найде загально-шире приняття у всіх просвічених Галичан, особливо ж у учительстві та урядників.

В тім словарі міститься мутъ, на взір словаря Моєбаха з 1897 і росийского Дубровського, вирази не тілько питомо-руські але й міжнародні, наголовані і то з області: юденного житя, природних наук, фільольгії, техніки, прав, медицини і промислу.

З того огляду відкликує ся підписаний до всіх Русинів, щоби зволили поспішити з помочию, надсилаючи: 1) всякі слова, непоміщені у

словнику Е. Желехівського, 2) вирази з поля промислу, торговлі, будівництва, пасічництва, медицини, господарства сільського, рибацтва і т. д. а головно вирази уявні (абстрактні), що надобитись будуть до науки фільзофії.

Хотя готові вже є букви А, В, то однак зможе підписаний розпочати друковане першого аркуша аж у вересні а то, щоби в часі ферій доповнити деякі люки съвіже надісланими матеріалами.

Усіх Ви. Панів Редакторів так руских як і польських часописій прошу укліно о ласкавий передрук єї оповістки.

Всякі збірки слів прошу надіслати до Коломиї на мою адресу:

Др. Михайло Пачовський учитель в ц. к. гіназії.

Перед авдіенцією у цісаря в будапештським замку королівським стала ся тамтого тижня така сумна цригода. Депутація з комітету Невтральського хотіла цісареви зложити подяку за те, що зволив маляреви Ферарісови сидіти до портрету, призначеної для невтральської конгрегаційної салі. Між депутатами був і бурмістр міста Невтрі Павло Костяль. Чи зі зворушення, чи з якої іншої причини зробило ся ему нагле дуже млісно і він просив, щоби післати по лікаря. Та заки приспів двірський лікар, Костяль неміг вже ворохнути своїм тілом. Лікар сконститував небезпечний параліж цілого лівого боку. Хотай в першій хвили грозило небезпеченство житю, то таки мадіють ся лікарі удержати єго.

Ціловане рук. У нас є поганий звичай цілувати по руках. Зійдути ся дві куми на торзі, тай одна другу цмок в руку і з одної і з другої сторони. Звісна річ, що руками робить ся всяку всичину і не завсіди она може бути чиста. Через те стає таке ціловане і обридливе і шкідливе для здоровля. Але як між собою народ цілує ся, то ще не так погано виглядає, бо се або добрі знакомі або свояки. Сто раз бридше є, як мужик цілує пана в руку. Прийде перед цілком чужого сурдуговця, що єго перший раз в житю побачив тай ні з того ні з сего цілує єго по руках. У нас на Буковині богато урядників-Німців з чужих країв. Такого звичаю нема нігде в просвічених краях, то ще привичка з паньшизніх часів. Тим Німцям мусить видавати ся таке ціловане страх понижуючим і наш мужик, цілюючи єго, ставить себе сам низше в очах просвічених людей. Тому був би вже крайний час, щоби люди привикли кланятися капелюхом і подавати руку а не цілувати.

Злива. З Заставни пишуть нам: В неділю 23-го мая навістила Заставну і Малий Кучурів велика злива, що тревала зверх 2 години. Наробила богато шкоди тим господарям, котрі по долинах мешкають. Позаливала городи, та не зіставила на них нічого або лише дуже мало із засіяних плодів. Так само на полях Кучурова Малого, що лежать на горбах, позабирала вода мягку землю враз з барабулою і кукурудзами а лишила тілько саму спідну, тверду, неорану землю. По причині тієї зливи не спали люди в Заставні із неділі на понеділок цілу ніч а ратували тих господарів, що є в долині місточка, аби їх вода не забрала. Вечером урвала вода греблю при ставі на Пержулові, приплила до другого ставу, що є в селі при гостинці і перешовши греблю сего другого ставу заляла всі городи, що є в долині села. Настав страх, що вода забере хати всіх тих господарів, що мешкають в долині. Вечером жандармерія застновила комунікацію на гостинці з обави, аби вода не підмутила моста та не забрала єго з собою. Але слава Богу не стало ся більшого нещастя, бо і хати підмулені і міст зісталі на місці з дуже малими ушкодженнями, а лише люди були цілу ніч в великій тревозі. Рано в понеділок спала вода цілком, а небезпеченство скінчило ся.

Селянські жарти. В Вовчинці в Станіславівщині дня 16. цвітня знаний польсько-живівський приятель Федір Гратюх, пероходячи з одного шинку до другого, бо там є нівроку аж три корши, здібав жебрака-старця. Казав ему вклякати на дозорі в болото і мовити молитви. Але мабуть ему се навкучилося, запровадив же брака до одного господаря, котрого не було з

жінкою дома, бо був у місті, і казав діткам дати бритву, а відтак казав жебракові сесті, і обголив єму вуси і бороду. Зачав ще і голову голити, але люди не дали і випросили старця. Громадяни вовчинецькі втішили ся, що дочекали ся з радного і касиера церковного свого голяря, бо не будуть уже потребували іти до міського цирулика.

Із заздрости підналила Аксенія Гужуманіха, газдина з Нових Мамаївців свою власну хату. Єї чоловік заглядав до чорнобрової сусідки. Не помогали її проосьби ні грозьби Аксенії, невірний муж чим раз більше линув до чужої жінки, а занехував свою. Того не могла знести Аксенія. Пімстити ся доконче, то була єї гадка. Коли чоловіка не було дома, бо вийшов досить на роботу в поле, она підложила огонь під власну стріху. Огонь знищив усі господарські будинки. Надбіг чоловік з поля та застав тілько румовище. А на зарицях стоять жінка Аксенія простоволоса тай кличе: пішов твій маєток як твоя люба до мене. Чи мав що на те відповісти невірний чоловік чи ні — не знаємо, але власті провела Аксенію до суду і там будуть розбирати єї серцеву справу з правного боку.

Черновецькі пригоди. Тамтої ночі дали знати до магістрату, що коло гробії зелінниці лежить якийсь труп. Комісія вибрала ся туда і справді застала трупа. Др. Фінклер післав по ратунковий віз. В тім труп починає вставати. Комісія в ноги зі страху. Тілько др. Фінклерови удало ся перемочи в собі загальну паніку і сконстатувати на воскресім трупі, що він був на смерть пияць. — На Клоцці покусав екаждений песь ученика Франца Павловського. Глубокі рани мусіли лікарі випалювати апаратом. — На засіданю ради громадської виступив один радний противінчих кавирен. В день они позамікані а через цілу ніч іде там весела забава з касиерками та газардова гра в карти. Молодіж деморалізує ся, а сідоглаві отці родин проциндрують там послідні гроші. Як магістрат не зарадить тому, то недовго і в Чернівцях почуємо про дефравданів. — Перебуває тут живівський театр зі Львова і заповів такі цінні плоди живівської драматичної літератури: „Оба Куні-Лемель“ оперета в 4 актах „Ні бе, ні ме, ні кукуріку“ оперета в 4. актах. Хотай съмішне, але правдиве.

Дрібні вісти. Товариство віденських Русланів „Громада“ переносить ся з кінцем сего місяця (н. ст.) з дотеперішнього льокалю IV. Favoritenstrasse 44 на Universitätsplatz Nr. 1. — Торжественне отворене львівських кінців, лікарської проф. д-ра В. Ант. Глюзинського і хірургічної проф. д-ра Л. Рідігера, відбулося вчера. — Інтендантства надворних театрів в Будапешті, барона Кончу, котрий до мадярського кінського касина спроваджував балетниць для своїх знакомих, усунено з его становища. — Спадкоємцям барона Гірша вимірено 1,060.715 спадкового податку. — В Орані, у всіхідні Альжирі, прийшло оногди до демонстрацій і розрухів о характері антісемітським. Араби поняли і без Людігера в чим діло... — Новоіменований директор домунів буковинського, православного фонду приїхав вчера до Чернівців в товаристві радника при міністерстві рільництва Едварда Маркуса.

Телеграми „Буковини“.

3 днія 25-го мая 1897 року.

Атени. Неутральний пояс вже відзначений. Ширина єго виносить 800 метрів. Обі армії подали ся назад. Запевняють, що Едгем Паша дістав поручене, щоби вів пересправи що до міра безпосередно з Грецею.

Царгород. Грекі бранці воєнні, що їх привезли до Царгорода, подали до султана письмо, в котрім дякують єму і тим турецким офіцірам, що мали надзір над ними за дуже добре обходжене.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсії свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за річ-

ник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перекороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для членів діточок.“

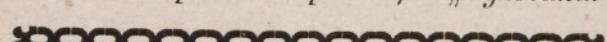
32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКОУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Фед'ковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“ а по 2 кр. за кожну поодиноку книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

Памятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомлення
(Schulnachrichten)
є на складі

в друкарні „Рускої Ради.“

Просимо о замовлення.

„Дністер“

товариство взаємних обезпеченів
у Львові в домі „Простівти“ Ринок 10.

перше і одиноче руске товариство асекураторіє, обезпечає будинки, скот, господарські знаряддя, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках проти шкідогнівих за можливо найнижчою оплатою.

Дністер розпочав п'ятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністера“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерв премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодувань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На життя можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпеченів в Кракові, котре дає як найкращій умови і видає поліси і квіти в рускім языку.

Зголосення о уділенні агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

Із Найвищого приказу

Єго ціс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекція лотерійних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

своєї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся лотерія обнимає 7816 виграних в готівці, поділених на

148 виграних головних із 3834 попереднimi і 3834 слідуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті

100.950 зр. риньских

а. в.

Тягнене послідує невідкладично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стойть 2 зл. риньских а. в.

Льоси продає і адміністрація „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. лотерійних урядах, у всіх лотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах відміни, в урядах стацій железнічних і др.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середньо-европейського.

відходять з Чернівців							приходять до Чернівців						
до Неполоківців, Снятини, Львова, Відня	819	*	854	*	1232	404	*	1025					
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	II+8	*	351	*	832	—	*	635					
до Садагури, Бояна, Новоселиці	645	430	—	—	—	—							
з Глібоки							до Глібоки						
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибрідів	814	535	—	—	—		з Межибрідів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	II+8	*	320	757	811	610
Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межибріди від 1-го марта до 3-го вересня що вівторка і пятниця.							з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глібокої	—	*	809	1212	350	1000
до Сучави	327	630	1009	216	718		з Новоселиці, Бояна, Садагури	—	1113	950	—	—	—
з Гадікфальви							до Гадікфальви						
до Радівців	610	1003	228	612	805		з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни							до Гатни						
до Качики, Турагумори, Вами і Кімполонгу	1010	201	—	—	—		з Кімполонгу, Вами, Гурагумори, Качики	1258	625	—	—	—	
з Іцкан							до Іцкан						
до Сучави	346	647	913	1132	250		з Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами							до Вами						
до Рус-Молдавиці	—	—	—	—	—		з Рус-Молдавиці	842	1259	204	322	545	905
Поїзди ходять від часу до часу. Розвідати можна на стаціонах Вами, Драгоша і обох Молдавицях.							Поїзди ходять від часу до часу. Розвідати можна на стаціонах Вами, Драгоша і обох Молдавицях.						
з Карапчева							до Карапчева						
до Чудина н. С	854	1007	615	—	—		з Чудина н. С	555	555	—	—	—	
Перший поїзд іде що понеділка, другий з вівторком понеділка, ніччий кожої днини.							Перший поїзд іде що понеділка, другий з вівторком понеділка.						

— поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди місцяні. Час середньо-европейський іде о 46 мінут пізніше від черновецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечором до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркненем мінут.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

